Referat fra møde i bestyrelsen den 29. januar 2008

Fra bestyrelsen deltog: Johannes Due (fmd.), Ninna Würtzen (næstfmd.), Bjarne Andersen, Bodil Kjærsgaard, C.C. Nielsen, Karsten Ohrt, Jacob K. Pedersen, Mikkel Schøler og Birgitte Vedersø.

Endvidere deltog*:* rektor Jens Oddershede, universitetsdirektør Per Overgaard Nielsen, specialkonsulent Karoline Pinholt (referent).

Der var afbud fra Bjarne Graabech Sørensen.

Dagsorden:

1. **Bemærkninger til dagsordenen.**
2. **Indikationsmodel (fra 2009) til fordeling af basismidler.**
   Orientering.
3. **Øgede frihedsgrader for universiteterne.**
   Orientering.
4. **Mødeplan for 2009.**
   Indstilling.
5. **Eventuelt.**
6. **UNIK-ansøgninger.** ***(Lukket punkt)***
   Indstilling.
7. **Meddelelser fra bestyrelsesformand Johannes Due.** (***Lukket punkt)***
   Orientering.
8. **Meddelelser fra rektor Jens Oddershede.** ***(Lukket punkt)***
   Orientering.

Efter punkt 1, "Bemærkninger til dagsordenen" behandledes et nyt punkt 0: Konstituering af bestyrelsen. Herefter blev dagsordenens punkter behandlet i numerisk rækkefølge.

Ad. 1) Bemærkninger til dagsordenen.

Johannes Due bød velkommen til det første møde i den nye bestyrelse og meddelte, at han gerne ville foreslå et nyt punkt 0 til dagsordenen: Konstituering af bestyrelsen.

Der var ikke yderligere bemærkninger til dagsordenen.

Ad. 0) Konstituering af bestyrelsen.

Johannes Due meddelte, at den nye bestyrelse skal vælge såvel formand som næstformand, og spurgte derpå bestyrelsen, om der var forslag til formand.

Ninna Würtzen foreslog genvalg af Johannes Due.

Bestyrelsen tiltrådte enstemmigt forslaget om genvalg.

Johannes Due foreslog derpå genvalg af Ninna Würtzen som bestyrelsens næstformand.

Bestyrelsen tiltrådte enstemmigt forslaget om genvalg.

Bestyrelsen har dermed konstitueret sig selv med Johannes Due som genvalgt formand og Ninna Würtzen som genvalgt næstformand for den kommende fireårige periode.

Ad. 2) Indikatormodel (fra 2009) til fordeling af basismidler.

Johannes Due indledte punktet med at give ordet til Jens Oddershede for en kort orientering.

Jens Oddershede oplyste kort om baggrunden for ministeriets ønske om at genfordele basismidlerne efter kvalitet.

Hidtil er basismidlerne blevet fordelt efter historiske principper, der indtil midt i 1980'erne blev fordelt til universiteterne proportionalt med uddannelsesbevillingernes størrelse.
Siden midt i 1980'erne har man ikke ændret væsentligt i fordelingen, hvorfor uddannelsesinstitutioner, der har haft en forholdsvis stor vækst på uddannelssiden siden fastfrysningen af fordelingsnøglen, nu får en mindre andel af basisbevillingen ift. uddannelsesbevillingen end de universiteter, der i samme periode har haft en proportional stagnation eller fald på uddannelssiden.

Konkret betyder det, at f.eks. Aalborg Universitet, der har oplevet en uddannelsesvækst siden midten af 1980'erne, nu får en forholdsvis lille andel af basismidlerne i modsætning til Danmarks Tekniske Universitet, der i samme periode har oplevet et fald og derfor får en forholdsvis større andel af basismidlerne ift. deres uddannelsesbevilling.

Der er sket en vis – men dog beskeden – genopretning af dette forhold de senere år, hvor nye og omfordelte forskningsmidler har været tildelt efter det såkaldte 50-40-10 princip (50 % efter størrelsen af uddannelsesbevillingen, 40 % efter størrelsen af den eksterne forskningsbevilling og 10 % efter antal ph.d.'ere).

Der er derfor god grund til at justere på fordelingen af basismidlerne, og ministeriet har lagt op til en model, hvor midlerne fra 2009 skal fordeles efter resultater på forskellige områder af universitetets aktiviteter.
Resultaterne skal måles på de tre områder, som indgår i Universitetslovens formålsparagraf: Forskning, der skal vægte med 50 %, Uddannelse, der skal vægte med 40 % og Videnformidling, der kommer til at vægte med 10 %.
Det er hensigten at fordele basismidlerne efter objektive kriterier, hvor universiteterne måles efter præstation indenfor faste resultatmål.
Af samme grund er der på universiteterne stor interesse for de parametre, som ministeriet foreslår.

Der er enighed om, at midlerne bør fordeles efter objektive kriterier, men der er på universiteterne stor skepsis i forhold til parametrenes egnethed til faktisk at måle kvalitet, som ministeriet oprindeligt hævdede.

En genfordeling af forskningsmidlerne kan medføre store omfordelingskonsekvenser.
Man har derfor arbejdet for, at ministeriet det første år alene vil indføre den nye fordelingsmodel på ekstrabevillingerne (årets omstillingspulje svarende til 2 % af bevillingen) - eller allerbedst - kun en gennemregning på reelle data uden økonomiske konsekvenser i et prøveår. Det er endnu ikke fastlagt, hvilke og hvor mange midler der vil blive tale om.

Ministeriet arbejder med følgende kvalitetsmål:

Forskning:
1. Bibliometriske parametre (mål for publicering i rangordnede tidsskrifter og forlag).
2. Ph.d.-gennemførelsen (andelen af ph.d.-studerende der har udarbejdet og forsvaret ph.d.-graden indenfor uddannelsens normering + ét år).
3. Eksterne bevillinger (tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed pr. forsknings VIP-lønsum).

Uddannelse:
1. Gennemførelse (hvor mange indskrevne har bestået 50 ECTS efter ét års studier).
2. Gennemførelsestider (hvor mange afslutter en kandidatgrad indenfor normeringen plus ét år).
3. Beskæftigelsesparameter (et kvalitetsparameter som universiteterne ikke finder relevant, men som ministeriet vil fastholde. Måles som beskæftigelsesgrad efter 5 – 19 måneder efter endt uddannelse.)

Videnspredning:
1. Bidrag til den offentlige debat (omfanget af udtalelsen omsat til annoncepriser).
2. Kommercialisering af forskning (indtægter fra kommercielle aktiviteter, indtægtsdækket virksomhed o.a. i forhold til VIP-lønsummen).

Fordeling af basismidler efter kvalitet medfører i en af de modeller, ministeriet arbejder med, en rangordning af universiteterne. Det er hensigten at tilbageholde en mindre procentdel af basismidlerne (f.eks. 5 %), som så fordeles procentuelt mellem de 8 universiteter således, at det dårligst placerede universitet får mindst og det bedst placerede mest. Det dårligst placerede universitet vil netto tabe en del af de tilbageholdte midler, mens det bedst placerede vil vinde midler.

Johannes Due meddelte, at bestyrelsesformændene og rektorernes formand (Jens Oddershede) i aften skal til møde med videnskabsministeren, hvor blandt andet fordeling af basismidler efter kvalitet er på dagsordenen.

Syddansk Universitet kan leve med de fremlagte modeller, men vil forsøge at få gjort 2009 til et prøveår, så hensigtsmæssigheden af måleparametrene kan vurderes og konsekvenserne kan implementeres på universiteterne.

Jens Oddershede oplyste, at universiteterne i denne sag har forskellige interesser. Det anses derfor ikke for sandsynligt, at universiteterne kan komme med et samlet udspil til ministeriet, men man er enige om, at 2009 bør være et prøveår.

Bjarne Andersen spurgte, hvem der skal måle beskæftigelsesgraden for de færdiguddannede bachelorer og kandidater.

Jens Oddershede svarede, at Danmarks Statistik skal foretage målingen, og de skal foretages efter veldefinerede parametre.

Bjarne Andersen tilføjede, at særligt uddannelsesparametrene ikke nødvendigvis er kvalitetsmål, da de nemt vil kunne tilskynde til f.eks. at sænke niveauet med henblik på at øge gennemførelsen på uddannelserne.

Mikkel Schøler tilføjede, at samme parameter kan føre til, at visse uddannelser ikke længere vil være rentable at udbyde for universiteterne. Han spurgte derpå, om benchmarking af universiteterne er en god ide i denne sammenhæng.

Jens Oddershede oplyste, at ranking sjældent er dækkende for den samlede universitetsaktivitet. Der er kun et mindre antal universiteter i Danmark, og ranking vil naturligt skabe splid. Det er således et særligt problem, at genfordelingen af basismidler også involverer en ranking af universiteterne uanset, at rankingen eventuelt laves for hovedområder og ikke hele universiteter.

C. C. Nielsen mente i denne sammenhæng, at det bør give anledning til eftertanke, at Danmarks Tekniske Universitet efter hans opfattelse klarer sig godt på stort set alle de foreslåede parametre.

Jens Oddershede svarede, at han ikke var sikker på, hvilket universitet ville klare sig bedst, når man ser på summen af alle parametre.

Johannes Due konkluderede, at Syddansk Universitet forventer at klare sig godt på nogle parametre og mindre godt på andre, men at universitetet under alle omstændigheder vil arbejde for, at 2009 bliver et prøveår.

Jens Oddershede gjorde bestyrelsen opmærksom på, at det særligt er uddannelsesparametrene, som universitetet er bekymret for. Både fordi det er her, hvor Syddansk Universitet ikke klarer sig særligt godt, og fordi netop det parameter vil få alvorlige konsekvenser for hele det danske uddannelsessystem. Bevillinger tildelt efter universiteternes evne til at øge gennemførslen vil få alvorlige konsekvenser for både uddannelsesudbuddet, kvaliteten af uddannelserne og adgangen til universitetsuddannelserne.

Ad. 3) Øgede frihedsgrader for universiteterne.

Johannes Due oplyste, at han siden november 2007 har deltaget i regelforenklingsarbejdet. Dette arbejde blev for formændenes vedkommende før varetaget af formændenes tidligere formandskab, Anders Knudsen fra CBS og Jens Bigum fra Aarhus Universitet. Johannes Due og Bodil Nyboe Andersen er som formændenes nye formandskab indtrådt i dette arbejde. På et møde med ministeriet den 16. januar 2008 har formændene trukket sig fra udvalgsarbejdet. I stedet er det overladt til rektorerne, på hvis vegne Jens Oddershede har deltaget i arbejdet under hele processen.

Udvalgsarbejdets detaljeringsgrad og sagsbehandlende karakter gør, at Danske Universiteter finder, at arbejdet varetages bedst af rektorerne.
Desuden ønsker rektorerne, at regelforenklingsarbejdet også kommer til at omfatte uddannelsesområdet.

Jens Oddershede opridsede herpå de tre vigtigste temaer for det fortsatte arbejde set med rektorernes øjne:

1) At universiteterne får mulighed for at eje egne bygninger på samme vilkår som DTU og andre uddannelsesinstitutioner,
2) at få regelsaneret personaleområdet og
3) at få regelsaneret uddannelsesområdet.

Derudover vil man fortsat forsøge at få årsregnskabsloven som grundlag for universiteternes regnskabsaflæggelse. Det er vigtigt at få slået universiteternes selvbestemmelse fast, og netop årsregnskabsloven spiller i den sammenhæng en symbolsk vigtig rolle.

Bjarne Andersen tilsluttede sig Jens Oddershedes prioritering og tilføjede, at særligt detailreguleringen af uddannelsesområdet er en stor belastning for det videnskabelige personales daglige arbejde.

Per Overgaard Nielsen bemærkede, at man med fordel kan koble indikatormodellen for fordeling af basismidler efter kvalitet med regelforenklingsarbejdet.
Universiteterne bør i argumentationen lægge vægt på, at de incitamenter, ministeriet forsøger at give universiteterne i forbindelse med indførelse af indikatormodellen, slet ikke kan implementeres hensigtsmæssigt, når de regulative rammer er så snævre.

Derudover pointerede han, at det ikke alene er nok, at universiteterne får lov at eje egne bygninger. Det skal også være muligt for universiteterne at belåne bygningerne, ellers mister ejerskabet sin værdi.

C. C. Nielsen bemærkede, at CBS og Danmarks Tekniske Universitet allerede ejer egne bygninger og undrede sig over, hvorfor visse universiteter tilsyneladende har særlige rettigheder i Danmark. Det er særligt problematisk, når vilkårene ikke er ens for alle. Det er derfor helt afgørende, at alle universiteter får frihed til at råde over egne aktiver og passiver.

Johannes Due takkede for input til det videre arbejde med regelsaneringsarbejdet og lukkede herefter punktet.

Ad. 4) Mødeplan for 2009.

Johannes Due spurgte, om der var ændringsforslag i forhold til de indstillede mødedatoer.

Jacob K. Pedersen sagde, at de studerende havde et ønske om at lægge januarmødet så sent på måneden som muligt af hensyn til eventuelle eksaminer hos studenterrepræsentanterne i bestyrelsen.

Det blev foreslået at rykke januarmødet en uge således, at bestyrelsesseminaret i 2009 fastsættes til mandag den 26. og tirsdag den 27. januar 2009.

Bestyrelsen tiltrådte den indstillede mødekalender med ovenstående ændring.

Ad. 5) Eventuelt

C. C. Nielsen meddelte, at Videnskabsministeriet har henlagt beslutningen om eventuel forsat statsstøtte til IDEA til Rådet for Teknologi og Innovation (RTI) - både fordi ministeriet ikke ønsker at tage stilling til IDEAS fremtid og for at sikre IDEA et muligt kapitalgrundlag.
Han spurgte derpå, hvad Syddansk Universitets holdning er til den fortsatte eksistens af IDEA og om, hvorvidt man ønsker, at IDEA skal fortsætte som hidtil.

Jens Oddershede oplyste, at universitetet gerne ser, at i hvert fald den syddanske del af IDEAs arbejde kan fortsætte. Man skal dog være opmærksom på, at man ikke på sigt vil kunne opretholde en national ressourcetilførsel til IDEA, hvis man ikke vedbliver med at være national.
Syddansk Universitet mener, at man fortsat bør støtte IDEA, fordi IDEA er en langsigtet satsning. Man kan ikke forvente en ubetinget succes efter et kort åremål.

C. C. Nielsen spurgte, om det vil være et brugbart alternativ at dele IDEA i en østdansk og en vestdansk (Fyn og Sjælland/Jylland) del.

Jens Oddershede mente, at en sådan løsning vil give visse uddannelsesinstitutioner på Sjælland problemer, da de ikke har haft mulighed for at deltage i Øresundsprojektet.

Mikkel Schøler spurgte, om der var kommentarer til hans oplæg om uddannelse af universitetets undervisere, fra seminardelen den 28. januar 2008.

Johannes Due foreslog, at man bad direktionen behandle sagen og afrapportere til bestyrelsen på mødet i april.

Der var tilslutning til formandens forslag, hvorfor det blev besluttet at bede direktionen behandle forslaget og fremlægge forslag til beslutning på næste bestyrelsesmøde.

Herefter overgik bestyrelsen til den lukkede dagsorden.

Ad. 6) UNIK-ansøgninger. ***(Lukket punkt)***

Jens Oddershede orienterede kort om baggrunden for, at universiteterne nu skal indsende UNIK-ansøgninger.

Efter en grundig diskussion af de valgte temaer tilsluttede bestyrelsen sig direktionens indstilling.

Ad. 7) Meddelelser fra bestyrelsesformand Johannes Due. ***(Lukket punkt)***

Danske Universiteter er etableret som en fællesorganisation for universiteternes formænd og rektorer fra den 1. januar 2008.
Johannes Due er formand for formændene med Bodil Nyboe Andersen som næstformand.
Jens Oddershede er formand for rektorerne og Lauritz B. Holm-Nielsen er næstformand.

Danske Universiteter ledes af formændenes formand, men formanden for rektorerne er den daglige talsmand for organisationen.

Det første formandsmøde efter Danske Universiteters oprettelse var den 16. januar. Her diskuterede man blandt andet, hvorledes Danske Universiteter økonomisk skal understøttes efter, at sekretariatet er flyttet fra Videnskabsministeriet til en selvstændig enhed under universiteterne med placering som en selvstændig enhed ved Syddansk Universitet.

Ad. 8) Meddelelser fra rektor Jens Oddershede. ***(Lukket punkt)***

Den 27. februar 2008 afholdes konference om god institutledelse.
Konferencen afholdes i samarbejde mellem Danske Universiteter og Videnskabsministeriet. Konferencen er et led i ministeriets evaluering af blandt andet institutledelse efter implementeringen af universitetsreformen og skal blandt andet evaluere institutfora.

Udviklingskontrakten er underskrevet af ministeriet.

Vi mangler dog stadig at få underskrevet universitetets vedtægter.
Jørgen Schou rykker hver uge for svar.

Syddansk Universitet har indgivet syv nye uddannelser til akkreditering.
Vi har fået nej til en enkelt, HA i Sundhedsledelse i Slagelse. Fem uddannelser er godkendt, og en enkelt har vi ikke fået svar på endnu. Det er alt i alt meget flot, at så stor en andel er godkendt.

Rigsrevisionens evaluering af kvalitetsorganisationen.
Syddansk Universitet har fået Rigsrevisionens foreløbige rapport vedr. evaluering til gennemsyn og kommentering. De er sendt ud som bilag til skriftlige meddelelser til denne dagsorden. Universitetet kommer flot ud af evalueringen, men er ikke tilfredse med Rigsrevisionens fortolkning af kvalitetssikringen af uddannelser. Man har tilsyneladende ikke forstået diversiteten i universitetets 8 målepunkter samt, at vores kvalitetssikringspolitik er forankret i universitetets ledelse. Syddansk Universitet har i høringssvaret gjort opmærksom på disse forhold.

Den interne udviklingskontrakt mellem universitetets daglige ledelse og bestyrelsen.
Direktionen bad om bestyrelsens tilsagn til, at den lovede interne udviklingskontrakt afløses af et Strategi- og Ledelsesgrundlag for hvert af de 7 budgetområder (5 fakulteter, biblioteket og fællesadministrationen). Strategi- og Ledelsesgrundlaget vil tage udgangspunkt i universitetets udviklingskontrakt og vil beskrive, hvorledes hvert bugteområde forholder sig til SDU's udviklingskontrakt.

Budgetområdernes Strategi- og Ledelsesgrundlag vil blive forelagt bestyrelsen på aprilmødet.

Herefter lukkede formanden mødet.

Johannes Due
formand /

Karoline Pinholt
referent